

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. M.**, zast. JUDr. Ing. Markem Andráškem, LL.M., advokátem se sídlem Aloise Jiráska 1367/1, Teplice proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Vršovická 1429/68, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2020, sp. zn. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2021, č. j. 31 Ad 3/2021 - 48,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 27. 4. 2021 kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“) ze dne 19. 4. 2021, podanou k poštovní přepravě prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb dne 23. 4. 2021.

[2] Kasační stížnost směřuje proti usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 23. 2. 2021, č. j. 31 Ad 3/2021 – 48 (dále jen „napadené usnesení“), jímž byla věc (řízení o stěžovatelově žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2020, sp. zn. X), postoupena Městskému soudu v Praze.

[3] Ze spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručováno obálkou typu I. prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu trvalého bydliště. Protože stěžovatel nebyl dne 22. 3. 2021 v místě svého bydliště zastížen, byla předmětná písemnost uložena a připravena k vyzvednutí; stěžovateli přitom byla zanechána patřičná výzva, aby si písemnost vyzvedl. Jelikož tak stěžovatel neučinil ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí, byla mu tato doručena

posledním dnem této lhůty, tj. 1. 4. 2021 (srov. § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád).

[4] Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), platí, že *„kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Osobě, která tvrdí, že o ní soud nesprávně vyslovil, že není osobou zúčastněnou na řízení, a osobě, která práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila teprve po vydání napadeného rozhodnutí, běží lhůta k podání kasační stížnosti ode dne doručení rozhodnutí posledního z účastníků. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.“* Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. platí, že *„lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.“*

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování včasnosti podání kasační stížnosti vycházel ze zjištění, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 1. 4. 2021. Lhůta dvou týdnů k podání kasační stížnosti proto uplynula dne 15. 4. 2021 (čtvrtek). Kasační stížnost však byla stěžovatelem podána k poštovní přepravě až dne 23. 4. 2021; je tudíž zřejmé, že se tak stalo po marném uplynutí lhůty stanovené k tomuto úkonu zákonem.

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že z důvodu usnesení vlády České republiky č. 299 ze dne 18. 3. 2021, o přijetí krizového opatření (vydaného v návaznosti na usnesení vlády č. 196 ze dne 26. února 2021, kterým vláda vyhlásila nouzový stav), se s napadeným usnesením seznámil až dne 12. 4. 2021. S ohledem na zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu (dále jen „zákon č. 191/2020 Sb.“) žádá o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti.

[7] Podle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb. platí, že *„zmeškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhodnutí o něm.“*

[8] Krajský soud v Praze v usnesení ze dne 26. 5. 2020, č. j. 55 A 43/2020 – 46, publ. Sb. NSS č. 4050/2020, dospěl k závěru, že *„prominout zmeškání lhůty dle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2, nelze automaticky: žadatel musí naopak tvrdit a osvědčit, že mu bylo provedení zmeškaného úkonu „znemožněno nebo podstatně ztěžováno“ v důsledku mimořádného opatření. Žadatel je tedy povinen tvrdit a osvědčit skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení plynoucí z mimořádného opatření měla zásadní dopad na jeho možnost provést zmeškaný úkon.“* Zákon č. 191/2020 Sb. tedy nelze vnímat jako jakýsi univerzální či generální pardon pro jakékoliv zmeškání lhůty k provedení úkonu; tento postup je podmíněn prokázáním existence konkrétního vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, v jehož důsledku bylo učinění příslušného úkonu znemožněno či

pokračování

podstatně sníženo (shodně srov. rozsudky NSS ze dne 12. 8. 2020, č. j. 6 As 103/2020 - 21, či ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 As 236/2020 - 17).

[9] V usnesení ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 As 209/2020 – 57, pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „§ 3 zákona č. 191/2020 Sb. představuje výjimečné „prolomení“ obecného pravidla, podle něhož nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Zákonodárce sáhl k tomuto opatření s ohledem na bezprecedentní situaci vzniklou v souvislosti s virovou epidemií, na niž vláda a další orgány moci výkonné reagovaly vyhlášením nouzového stavu a přijímáním řady opatření, která omezovala práva a svobody, jakož i zaváděla nové povinnosti. Je proto zcela logické, že zákon č. 191/2020 Sb. váže omluvitelný důvod právě na tato mimořádná opatření (která zákon blíže konkretizuje v § 1 odst. 2), pokud účastníkovi řízení či jiné osobě znemožnila či podstatně ztížila provedení úkonu. To lze dovodit i z formulace v § 3 odst. 2 zákona, který váže lhůtu k podání žádosti o prominutí zmeškání právě na ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož omezení plynulo. Jinak řečeno, pro použití tohoto výjimečného procesního nástroje je klíčové to, zda ke zmeškání lhůty došlo v přímé souvislosti s těmito mimořádnými opatřeními (krizová opatření přijatá vládou, mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví či krajskými hygienickými stanicemi) a zda povaha těchto opatření byla způsobilá provedení úkonu účastníkem řízení znemožnit nebo výrazně ztížit. (...) Jestliže však zákonodárce nezvolil paušální řešení (například v podobě stavění běhu všech lhůt), k čemuž přistoupil kupříkladu zákonodárce na Slovensku (viz § 2 zákona č. 62/2020 Z.z., o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a doplňajú niektoré zákony), pak soudu nezbyvá, než zkoumat v každém jednom případě splnění poměrně striktních podmínek prominutí zmeškání lhůty jako výjimky z obecného pravidla, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.“

[10] Nejvyšší správní soud musí konstatovat, že stěžovatel v projednávané věci žádný (natož konkrétní) důvod pro zmeškání lhůty v důsledku krizového opatření vlády č. 299 ze dne 18. 3. 2021 neuvádí. Nepředestírá tedy vůbec, jaké konkrétní omezení plynoucí z předmětného krizového opatření (a proč) způsobilo, že nemohl včas převzít napadené usnesení, jež mu bylo nejprve doručováno na místě jeho trvalého bydliště, následně uloženo na pobočce poskytovatele poštovních služeb v témže městě a poté vhozeno do poštovní schránky v místě jeho trvalého bydliště. V případě absence jakéhokoli konkrétního tvrzení stěžovatele o omluvitelném důvodu zmeškání lhůty, kdy tento není ani bez dalšího zjevný ze skutkových okolností případu, přičemž soud není oprávněn jej za žadatele domýšlet, Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než stěžovateloivu žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti zamítnout (výrok I. tohoto usnesení).

[11] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. platí, že „nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.“ Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána opožděně; jelikož nebylo vyhověno stěžovateloivě žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti, rozhodl o jejím odmítnutí (výrok II. tohoto usnesení).

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá

právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta (výrok III. tohoto usnesení).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. května 2021

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu